

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะเป็นรายละเอียดการดำเนินการวิจัยทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัย ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีลำดับขั้นตอนสรุปได้ดังนี้

- 3.1 การศึกษาเพื่อประมวลเป็นการรอบแนวความคิดในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การศึกษาเพื่อประมวลเป็นการรอบแนวความคิดในการวิจัย

การศึกษาเพื่อประมวลเป็นการรอบแนวความคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการและทฤษฎีจากเอกสาร ตำราและบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 2) ศึกษาเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 3) นำผลจากข้อ 1) และ ข้อ 2) มาประมวลเป็นการรอบแนวความคิดในการวิจัย และสำหรับสร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้การรอบแนวความคิดในการวิจัยดังนี้
 - (1) สมรรถภาพด้านความรู้
 - (2) สมรรถภาพด้านทักษะในการปฏิบัติงาน
 - (3) สมรรถภาพด้านคุณลักษณะและเจตคติ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย บุคลากรที่ปฏิบัติงานที่อยู่นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลยจำนวน 69 โรงเรียน จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

(1) ผู้บริหาร	จำนวน	69 คน
(2) หัวหน้าหมวดวิชา	จำนวน	407 คน
(3) ครูผู้สอน	จำนวน	107 คน

รวมประชากรทั้งสิ้น 583 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางที่กำหนดกลุ่มตัวอย่าง R.V. Morgan (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้กลุ่มตัวอย่าง 231 คน ซึ่งวิธีการจัดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ได้ดังนี้ คือ

- (1) ผู้บริหาร กำหนดประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 69 คน
- (2) หัวหน้าหมวดวิชา กำหนดประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละอำเภอ แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 คน
- (3) ครูผู้สอน กำหนดประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดตามสัดส่วนของจำนวนครูแต่ละอำเภอ แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 72 คน

รายละเอียดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งของแต่ละอำเภอ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษาเป็นรายอำเภอและตำแหน่ง

		จำนวน							
		ผู้บริหาร		หัวหน้าหมวดวิชา		ครูผู้สอน		รวม	
สพอ./สปก.									
		ประจำ	กลุ่ม	ประจำ	กลุ่ม	ประจำ	กลุ่ม	ประจำ	กลุ่ม
		กร	ตัวอย่าง	กร	ตัวอย่าง	กร	ตัวอย่าง	กร	ตัวอย่าง
1	เมือง	9	9	66	15	16	10	91	34
2	วังสะพุง	12	12	72	16	19	13	103	41
3	ภูกระดึง	11	11	48	11	18	12	77	34
4	เขียงคาน	5	5	40	9	7	5	52	19
5	ด่านซ้าย	6	6	28	6	9	6	43	18
6	ท่าลี่	4	4	28	6	6	4	38	14
7	ภูเรือ	2	2	14	3	4	2	20	7
8	ปากชม	5	5	28	6	7	5	40	16
9	นาแห้ว	1	1	4	1	2	1	7	3
10	นาด้วง	3	3	18	4	4	3	25	10
11	ภูหลวง	3	3	18	4	4	3	25	10
12	ผาขาว	5	5	29	6	7	5	41	16
13	กิ่งเอราวัณ	3	3	14	3	4	3	21	9
รวม		69	69	407	90	107	72	583	231

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

(1) ศึกษาหลักการและทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และบทความทางวิชาการที่เกี่ยวกับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา โรงเรียนมัธยมศึกษา

(2) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชา โรงเรียนมัธยมศึกษา

(3) นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและได้ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงร่างแบบสอบถาม แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงในด้านโครงสร้าง (Construct validity) และความตรงด้านเนื้อหา (Content validity) ด้านการวิพากษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไข

(4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out)

(5) นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง (Reliability)

(6) ปรับปรุงเครื่องมือจากผลการทดลองแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดของเครื่องมือดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มุ่งสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความทั้งสิ้นรวม 6 ข้อ เป็นข้อความเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิทางการศึกษา สถานภาพสมรส และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มุ่ง
สำรวจสมรรถภาพของหัวหน้าหมวดวิชาใน 3 ด้าน คือ สมรรถภาพด้านความรู้ ด้านทักษะ
การปฏิบัติงาน และด้านคุณลักษณะและเจตคติ มีข้อความตาม 77 ข้อ มีความหมายดังนี้

5	หมายความว่า	มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ	มากที่สุด
4	หมายความว่า	มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ	มาก
3	หมายความว่า	มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ	ปานกลาง
2	หมายความว่า	มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ	น้อย
1	หมายความว่า	มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

3) การทดลองเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหาร หัวหน้าหมวด
วิชาและครูผู้สอน โรงเรียนบ้านหมากแข้ง โรงเรียนบ้านหนองบัว และโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสูง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในการทดลองใช้
แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ผู้วิจัยได้หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงโดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์ความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Lee J. Cronbach (อ้างถึงใน
ประยูร อาษานาม, 2534) ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง .98 ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบ
ถามที่ผ่านการทดลองใช้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไป
ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน
231 คน ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 69 คน ได้รับคืน 69 ฉบับ เป็นฉบับที่สมบูรณ์ 69 ฉบับคิดเป็น
ร้อยละ 100 หัวหน้าหมวดวิชาจำนวน 90 คน ได้รับคืน 90 ฉบับ เป็นฉบับที่สมบูรณ์ 90 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 100 ครูผู้สอนจำนวน 72 คนได้รับคืน 70 ฉบับ เป็นฉบับที่สมบูรณ์ 70 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 97.22 รวมได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 229 ฉบับ เป็นฉบับที่สมบูรณ์ 229 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 99.13

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รับรวมได้นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

- 1) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ วิเคราะห์โดยนำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (%)
- 2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อการตัดสินใจผลการวิเคราะห์ข้อมูลพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตตามเกณฑ์จุดกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) มีการแปลผลข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

4.51 - 5.00	หมายความว่า	มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ	มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า	มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ	มาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ	น้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า	มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ค่าร้อยละ (%)
- 2) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$)
- 3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)